

2024

**§16a Miljøgodkendelse af husdyrbrug
Østerkjærvej 6, 6520 Toftlund**

INDHOLDSFORTEGNELSE

INDLEDNING	2
AFGØRELSE OM MILJØGODKENDELSE	3
MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	5
A. OPLYSNINGER OM ANSØGER OG EJERFORHOLD	5
B og F. OPLYSNINGER OM HUSDYRBRUGET OG DET ANSØGTE	6
1) Indretning og drift af anlæg	6
2) Anlægsarbejder og bygningsmæssige ændringer.....	8
3) Forbindelse til andre husdyrbrug	8
4) Lokalisering og landskab	8
5) Ammoniak	9
6) Lugt	9
7) Øvrige emissioner og gener	10
8) Reststoffer, affald og ressourceforbrug	12
9) Bedste tilgængelige teknik (BAT) - Ammoniak.....	13
10) Eventuelle grænseoverskridende virkninger	13
C. OPLYSNINGER OM IE-HUSDYRBRUGET	13
E. OPLYSNINGER M.V. TIL MILJØKONSEKVENSRAPPORT	13
ØVRIGE RELEVANTE OPLYSNINGER	13
VILKÅR	15
HØRINGER	20
KLAGEVEJLEDNING	20
BILAG	21

INDLEDNING

Torben Brodersen har 10. oktober 2023 søgt om miljøgodkendelse på ejendommen Østerkjærvej 6, 6520 Toftlund.

Godkendelsen bygger på oplysningerne i ansøgningen med tilhørende bilag, herunder skema 238702 – se ansøgningen i bilag 1.

Godkendelsen indeholder først en miljøteknisk beskrivelse og vurdering af ejendommen, herunder afsnit der vedrører husdyrbrugets påvirkning af omgivelserne. Til sidst er vilkårene for afgørelsen.

Der gives 6 års frist for udnyttelse af godkendelsen.

Historik

Ejendommen har en miljøgodkendelse fra 2009 samt to tillæg fra 2012 og 2018. Disse godkendelser og tillæg bortfalder, når miljøgodkendelsen efter § 16a udnyttes.

Miljøgodkendelse § 16a – 2023

Ansøger (ejer) søger både om den fleksibilitet, der ligger i at komme over på stipladsmodellen på Østerkjærvej 6, samt om at udvide produktionen. Udvidelse er i form af en tilbygning på 725 m² som opføres i forlængelse af ungdyrstald fra 2023 (fremtidig kostald), samt etablering af ny gyllebeholder på 5000 m³ og etablering af plansiloer og en forlængelse af eksisterende plansilo på i alt 3075 m². Derudover etableres der en ny plads til kalvehytter på 480 m².

AFGØRELSE OM MILJØGODKENDELSE

Tønder Kommune meddeler 19. februar 2024 miljøgodkendelse til husdyrbruget på Østerkjærvej 6, 6520 Toftlund med de stillede vilkår.

Godkendelsen er meddelt jf. § 16a i husdyrloven¹. Vurderinger og vilkårsfastsættelse er foretaget efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen² og husdyrgødningsbekendtgørelsen³. Der godkendes følgende:

Produktionsareal:

2171 m² – Sengestald med spalter (kanal, linespil) til malkekøer, kvier og stude

1046 m² – Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal) til malkekøer, kvier og stude

3226 m² – Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb til malkekøer, kvier og stude

2760 m² – dybstrøelse til Flexgruppe; Alle kvæg, heste, får og geder

Gødningsareal

2906 m² gødningsareal til flydende husdyrgødning.

400 m² gødningsareal til fast husdyrgødning.

Projekterede anlæg:

Etablering af tilbygning til ungdyrstald fra 2023 (fremtidig kostald) på 725 m², etablering af ny gyllebeholder på 5000 m³ og etablering af plansiloer og en forlængelse af eksisterende plansilo på i alt 3075 m². Derudover etableres der en ny plads til kalvehytter på 480 m².

Dispensation:

Udvidelse af ensilagesiloen ønskes etableret i en afstand på indtil ca. 15 m til naboskel. Dermed søges om dispensation fra afstandskravet på 30 m. Da ejer selv ejer marken hvortil der søges dispensation, vurderes det ikke at kunne give anledning til nabogener. Der stilles vilkår til placeringen af siloen.

Gyllebeholder ønskes etableret i en afstand på indtil ca. 8 m til naboskel. Dermed søges om dispensation fra afstandskravet på 30 m. Derudover ønskes den placeret ca. 10 m fra offentlig vej. Dermed søges om dispensation fra afstandskravet på 15 m. Da den offentlige vej er en grusvej der er lukket kort efter ejendommen og kun går ud til marker vurderes placeringen ikke at give anledning til gener for omkringboende. Naboskellet er et markskel ude af grusvejen. Ejer af marken bliver hørt i forhold til placeringen, men Tønder Kommune vurderer ikke at placeringen vil være til gene for naboen.

Tilbygning til ungdyrstalden (fremtidig kostald) ønskes etableret ca. 10 m fra offentlig vej. Dermed søges om dispensation fra afstandskravet på 15 m. tilbygningen kommer til at være i samme afstand fra vejen som eksisterende bygninger. Da den offentlige vej er en grusvej der er lukket kort efter ejendommen og kun går ud til marker vurderes placeringen ikke at give anledning til gener for omkringboende.

Tønder Kommune meddeler derfor dispensation til afstandskravene jf. § 9 i Husdyrloven.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. med seneste ændringer.

² Bekendtgørelse nr 443 af 26. april 2023 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

³ Bekendtgørelse nr. 2243 af 29. november 2021 om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning.

Godkendelsen bygger på ansøgers miljøkonsekvensrapport med tilhørende bilag, herunder skema nr. 238702 version 3 indsendt via husdyrgodkendelse.dk. Se bilag 1.

Det er Tønder Kommunes vurdering, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen. Herunder, at husdyrbruget kan drives på stedet under hensyn til omgivelserne, og ikke vil påvirke Natura 2000 områder negativt eller ødelægge plantearter, yngle- eller rasteområder for bilag I og IV arter.

Afgørelsen kan skriftligt påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet jf. vejledning sidst i godkendelsen.

Dorte Fabrin
Miljømedarbejder

Kvalitetssikring:
Flemming Refsgaard
Miljømedarbejder

MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING

A. OPLYSNINGER OM ANSØGER OG EJERFORHOLD

1) Bedriftsoplysninger

Østerkjærvej 6, 6520 Toftlund
Ejendomsnr.: 5500019182
CVR: 26489598
CHR: 52972

2) Kontaktoplysninger

Navn: Torben Brodersen
Adresse: Østerkjærvej 6, 6520 Toftlund
Mobil: 22320423
E-mail: brodersen-torben@hotmail.com

3) Rådgiver

Navn: Birgitte Madsen, Velas I/S
Adresse: Damsbovej 11, 5492 Vissenbjerg
Mobil: 50801502
E-mail: bima@velas.dk

4) Andre husdyrbrug der drives sammen med det ansøgte

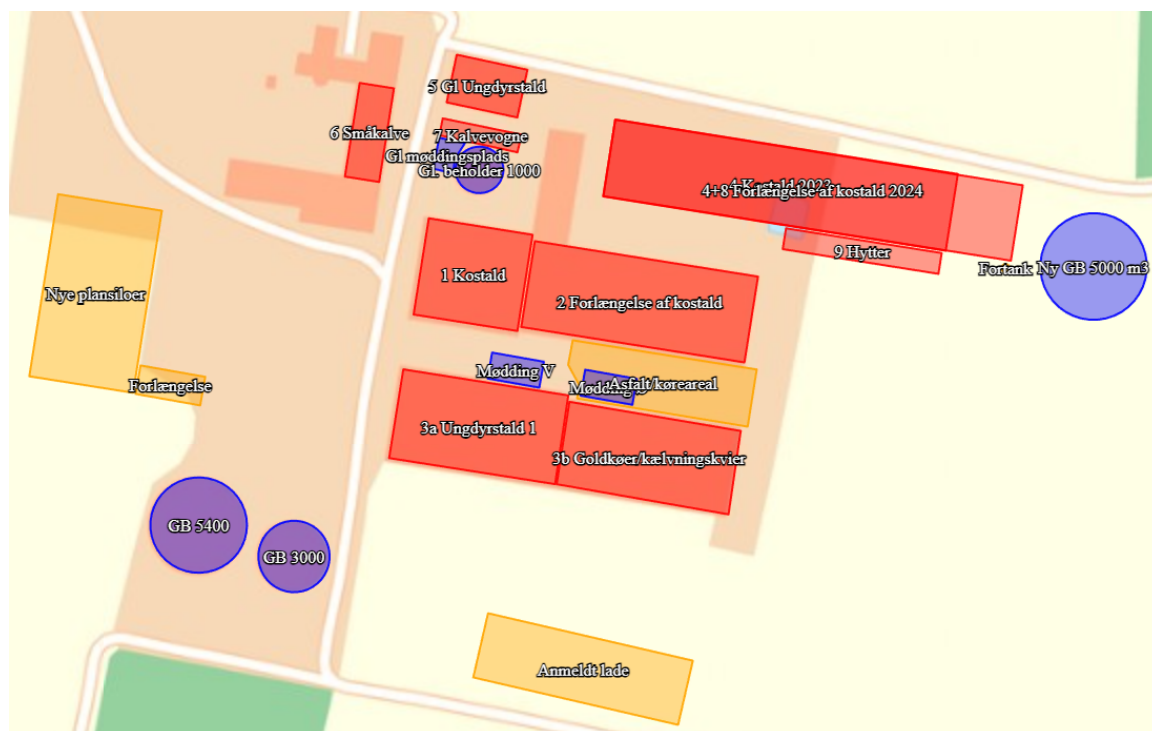
Ingen andre husdyrbrug med samdrift.

B og F. OPLYSNINGER OM HUSDYRBRUGET OG DET ANSØGTE

1) Indretning og drift af anlæg

Stald og anlæg

Oplysninger om ejendommens indretning og drift fremgår af nedenstående figur og tabel.

Figur 1: Placering af staldanlæg mv. Stalden navngivet "kostald 2023" er ungdomstalden fra tillægget i 2018, som fremadrettet skal anvendes til køer.

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
3b Goldkøer/kælvningskvier	2110	Naturlig ventilation	3 m	(#585669) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	912
				(#585667) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, linespil)	0	573
2 Forlængelse af kostald	2838	Naturlig ventilation	3 m	(#585672) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	247
				(#585671) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, linespil)	0	1598
1 Kostald	1480	Naturlig ventilation	3 m	(#625049) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	42
				(#585675) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	1046
3a Ungdyrstald 1	2174	Naturlig ventilation	3 m	(#585679) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	0
				(#585677) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	1109
4 Kostald 2023	3894	Naturlig ventilation	3 m	(#585692) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, linespil)	0	0
				(#585691) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og alleafløb	0	0
4+8 Forlængelse af kostald 2024	4590	Naturlig ventilation	3 m	(#662461) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og alleafløb	0	2696
				(#624180) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og alleafløb	0	530
9 Hytter	480	Naturlig ventilation	3 m	(#625050) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	450
Opbevaringslagre						
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger		Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift						
GB 3000	Flydende				27,64 x 5	577
GB 5400	Flydende				35,68 x 5	1043
Ny GB 5000 m3	Flydende					1286
Mødding Ø	Fast					200
Mødding V	Fast					200

Tabel 1: Oversigt over produktionsareal og gødningsareal. Stalden navngivet "kostald 2023" er ungdyrstalden fra tillægget i 2018, som fremadrettet skal anvendes til køer.

Produktionsarealer

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – afsnit 3.1.

Tønder Kommune vurderer:

Der stilles vilkår til produktionsarealernes udformning og maximale størrelse. Det vurderes at ansøgers opmåling/beregning af produktionsarealet er tilstrækkelig.

Gødningsopbevaring og -håndtering

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 - afsnit 3.1.

Tønder Kommune vurderer:

Det fremgår af ansøgers oplysninger, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet. Tønder Kommune vurderer, at udbringningsteknikker og opbevaring af husdyrgødningen lever op til gældende regler på området.

Vi vurderer, at der med ansøgers oplysninger og de stillede vilkår er taget tilstrækkelig hensyn til omkringboende, så gødningshåndtering og -opbevaring ikke er til væsentlig gene for omgivelserne.

2) Anlægsarbejder og bygningsmæssige ændringer

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 - afsnit 3.2.

Tønder Kommune vurderer:

På baggrund af ansøgers oplysninger vurderes det, at der er redegjort tilstrækkelig for de bygningsmæssige ændringer.

3) Forbindelse til andre husdyrbrug

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – afsnit 3.3.

Tønder Kommune vurderer:

På baggrund af ansøgers oplysninger vurderer vi, at anlægget på Østerkjærvej 6 hverken er teknisk, forureningsmæssigt eller driftsmæssigt forbundet med ansøgers andre ejendomme.

4) Lokalisering og landskab

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – afsnit 3.4.1 og 4.1

Tønder Kommune vurderer:

Afstandskravene i husdyrlovens §§ 6 og 7 er overholdt.

Afstandskravene i husdyrlovens § 8 er delvist overholdt. Afstandskravene til offentlig vej på 15 m er ikke overholdt for ny tilbygning til ungdyrstalden fra 2023 og for ny gyllebeholder. Afstandskravet til naboskel på 30 m er ikke overholdt for ny gyllebeholder og ny plansilo.

Ansøger har redegjort for placeringen af tilbygningen, gyllebeholderen og plansiloerne, herunder redegjort for hvorfor alternative placeringsmuligheder ikke er brugbare placeringer.

Tønder Kommune vurderer på denne baggrund at der kan dispenseres for afstandskravene til den ønskede placering, idet der reelt ikke er andre brugbare placeringsmuligheder.

Med de stillede vilkår om materialer og farver vurderer vi sammenfattende, at de landskabelige værdier ikke tilsidesættes, og at det nye byggeri ikke vil virke forstyrrende i landskabet.

Den nye gyllebeholder er ikke ansøgt med overdækning. Tønder Kommune har dog fundet anledning til at lave en vurdering af en evt. teltoverdækning, således at ansøger senere vil kunne påsætte denne.

Det er Tønder Kommunes vurdering at en teltoverdækning af gyllebeholderen på den ønskede placering ikke vil give anledning til at de landskabelige værdier tilsidesættes, og at overdækningen ikke vil virke forstyrrende i landskabet.

5) Ammoniak

Ammoniakfølsom natur (kategori 1, 2 og 3).

Nærmeste kategori 1 natur – en nærringsrig sø i Habitatområde - ligger ca. 1,5 km nord-nordvest for husdyrbruget. Beregninger i ansøgningssystemet viser, at totaldepositionen fra husdyrbruget er 0,2 kg N/ha/år, hvor der ikke er kumulation med andre husdyrbrug. Derudover er der to andre områder omfattet af kategori 1, som er relevante at forholde sig til - det er to tørre heder, beliggende nordvest og vest for husdyrbruget i en afstand af ca. 2,1 km hhv. 2,4 km. Den første er der kumulation med et andet husdyrbrug, det andet med to. Beregninger i ansøgningssystemet viser, at totaldepositionen fra husdyrbruget er 0,2 kg N/ha/år hhv. 0,1 kg N/ha/år. Det betyder således at totaldepositionen for alle tre områder er overholdt, da kravene er 0,7/0,4 og 0,2 kg N/ha/år for kumulation med 1,2 eller flere husdyrbrug.

Nærmeste kategori 2 natur er Lindet Mose ca. 4,3 km nord for husdyrbruget. Beregninger i ansøgningssystemet viser, at totaldepositionen fra husdyrbruget er 0,0 kg N/ha/år, hvilket er under beskyttelsesniveauet på 1,0 kg N/ha/år totalt.

Nærmeste kategori 3 natur er en mose ca. 230 m nord-nordvest for husdyrbruget. Beregninger i ansøgningssystemet viser, at merdepositionen fra husdyrbruget er -1,0 kg N/ha/år for nudriften og 3,0 kg N/ha/år for 8-års driften. Der er i forbindelse med tillægsgodkendelsen meddelt i 2018 blevet vurderet at mosen ikke var næringsfølsom. Da merdepositionen i ansøgt drift er -1,0 kg N/ha/år i forhold til niveauet i tillægsgodkendelsen, vurderes beskyttelsesniveauet at være overholdt.

Naturbeskyttelseslovens § 3

Ingen områder omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 vil modtage en merdepositionen > 1,0 kg ammoniak N/ha/år som følge af udvidelsen. Det ansøgte projekt vurderes på den baggrund ikke at give anledning til tilstandsændringer af naturområderne.

6) Lugt

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – afsnit 3,6.

Der er foretaget en beregning af lugtgeneafstanden:

Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Højbjergvej 5	0	NY	282,4	225,9	332,9	Ja
 Rømøvej 17	0	NY	282,4	282,4	657,4	Ja
 Østerkjærvej 4	0	NY	282,4	282,4	565,1	Ja
 Arnumvej 60	0	NY	733,2	733,2	697,1	Nej
 Rekreativt område	0	NY	733,2	733,2	673,7	Nej
 Arrild Ejerlav, Arrild S	0	NY	977	928,1	784,9	Nej
 Arrild Ejerlav, Arrild V	0	NY	977	977	695,3	Nej

Tabel 2: Lugtberegning

Beregningerne viser, at lugtgenekriteriet til enkeltbolig er overholdt. Lugtgenekriterierne til samlet bebyggelse (incl. rekreativt område) og til byzone/sommerhusområde er ikke overholdt.

Tønder Kommune kan vælge at fravige genekriteriet, hvis særlige betingelser er opfyldt. Disse betingelser er i denne sag opfyldt, da gennemsnitsafstanden til samlet bebyggelse/rekreativt område og til byzone/sommerhusområde er mere en 50 % af den beregnet geneafstand (den er 95%/92% hhv. 85%/71%), samtidig med at lugtemissionen i de enkelte staldafsnit ikke forøges, uden at der samtidig er staldafsnit, der ligger tættere på det lugtbelastede område, hvor lugtemissionen formindskes.

Tønder Kommune vurderer, på baggrund af ovenstående, at genekriteriet kan fraviges. Der lægges i den forbindelse særlig vægt på at husdyrbrugets produktionsareal samlet set bliver mindre i ansøgt drift. Dermed er lugtemissionen beregnet i husdyrgodkendelse.dk også lavere. Det bemærkes også at den beregnede geneafstand er et godt stykke over 50 % af gennemsnitsafstanden.

Ejendomme med landbrugspligt er ikke omfattet af lugtbeskyttelsen.

Under forudsætning af, at vilkåret til renholdelse på ejendommen overholdes, vurderer vi, at der er taget tilstrækkelige hensyn til de omkringboende.

7) Øvrige emissioner og gener

Støj

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – afsnit 3.7.1.

Tønder Kommune vurderer:

For at sikre de nærmeste nabobeboelser mod væsentlige støjgener stilles der vilkår til det maksimale bidrag til den samlede støjbelastning.

Vi vurderer at vilkårene er tilstrækkelige til at sikre omgivelserne mod væsentlige støjgener.

Rystelser og vibrationer

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – afsnit 4.5.

Tønder Kommune vurderer:

På baggrund af husdyrbrugets placering vurderes rystelser og vibrationer ikke at medføre væsentlige gener for omgivelserne.

Støv

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – afsnit 3.7.2.

Tønder Kommune vurderer:

På baggrund af ansøgers oplysninger vurderes det, at de omkringboende er tilstrækkeligt sikret mod væsentlige daglige støvgener, og at støv kun i sjældne tilfælde f.eks. i forbindelse med høst vil give anledning til gener uden for ejendommen. Der stilles derfor ingen vilkår.

Fluer og skadedyr

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – afsnit 3.7.4.

Tønder Kommune vurderer:

Der er stillet vilkår om hygiejneniveau og bekæmpelse så risiko for tilhold af skadedyr reduceres.

Det vurderes, at husdyrbruget vil sørge for god staldhygiejne, forsvarlig foderopbevaring, fjernelse af affald, foder og gødningsrester, så skadedyrsangreb forebygges.

Til- og frakørsel

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 - afsnit 3.7.5.

Tønder Kommune vurderer:

Tønder Kommune vurderer, at husdyrbruget har taget tilstrækkelige hensyn til omkringboende og miljøet, således at transporterne ikke er til væsentlig gene for omgivelserne eller udgør en unødigt risiko for miljøet. Der stilles derfor ingen vilkår.

Lys

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – afsnit 3.7.3.

Tønder Kommune vurderer:

Der stilles vilkår om, at ejendommens drift ikke må medføre væsentlige lysgener for omboende og omgivelserne.

Vi vurderer, at der med de stillede vilkår er taget tilstrækkeligt hensyn til de omkringboende.

Driftsforstyrrelser og uheld

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – afsnit 4.14.

Tønder Kommune vurderer:

For at minimere risikoen for forurening i forbindelse med den almindelige daglige drift, stilles der vilkår til opsyn ved gyllepumpning, samt til opbevaring og håndtering af affald, flydende gødning, brændstof mm. Derudover stilles der vilkår om at tagnedsløbsbrønde skal sikres så gylle eller anden husdyrgødning ikke kan afledes til drænsystemet ved uheld.

Vi vurderer, på den baggrund, at der er taget tilstrækkelige hensyn til omgivelserne ved håndtering af husdyrgødning, affald og brændstof.

Kemikalier og pesticider

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – afsnit 3.8.3.

Tønder Kommune vurderer:

Der stilles vilkår om at kemikalier opbevares indendørs på fast og tæt bund uden afløb.

På baggrund af ansøgers oplysninger og det stillede vilkår vurderes det, at husdyrbruget opbevarer kemikalier og pesticider forsvarligt.

Olie og brændstof

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – afsnit 3.8.3.

Tønder Kommune vurderer:

Opbevaring af olie og brændstof reguleres af olietanksbekendtgørelsen, der i nogen grad sikrer mod forurening. For at undgå olieforurening, er der stillet vilkår om, at påfyldningspistol for olie skal være forsynet med automatisk lukkemekanisme og at brændstoftanke skal stå på fast og tæt bund, så eventuelt spild kan opsamles.

Egenkontrol og management

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – afsnit 4.15.

Tønder Kommune vurderer:

Der er stillet vilkår om egenkontrol ud fra de virkemidler, der er valgt på ejendommen og i overensstemmelse med Miljøstyrelsens vejledninger.

Tønder Kommune vurderer på den baggrund, at der anvendes godt landmandskab med hensyn til management.

8) Reststoffer, affald og ressourceforbrug

Spildevand

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – afsnit 3.8.6.

Tønder Kommune vurderer:

På baggrund af ansøgers oplysninger vurderes det, at husdyrbrugets opbevaring og håndtering af spildevand er forsvarlig. Der stilles derfor ingen vilkår.

Affald og døde dyr

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – afsnit 3.8.2.

Tønder Kommune vurderer:

Der stilles vilkår om opbevaring af fast og flydende affald. Under forudsætning af, at vilkårene om affaldshåndtering, egenkontrol og ressourceforbrug overholdes, og affald i øvrigt bortskaffes ifølge kommunens affaldsregulativ, vurderer vi, at der tages tilstrækkelige hensyn til omgivelserne, og at mulighederne for genanvendelse og recirkulation udnyttes.

Energiforbrug

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – afsnit 3.8.4.

Tønder Kommune vurderer:

Der er stillet vilkår om, at anlæg, der er særligt energiforbrugende (mælkekølingsanlæg), skal kontrolleres og vedligeholdes, så det altid kører energimæssigt optimalt. Der stilles vilkår om skift til lavenergibelysning, når eksisterende er udtjente. Der stilles desuden vilkår om egenkontrol af energiforbruget.

Tønder Kommune vurderer på den baggrund, at der anvendes energibesparende foranstaltninger på ejendommen.

Vandforbrug

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – afsnit 3.8.5.

Tønder Kommune vurderer:

For at sikre bedst udnyttelse af ressourcerne, stilles der vilkår om vedligeholdelse af drikkevandssystemer og registrering af vandforbruget.

På den baggrund vurderer Tønder Kommune, at der anvendes vandbesparende foranstaltninger på ejendommen.

9) Bedste tilgængelige teknik (BAT) - Ammoniak

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – afsnit 3.9.

Tønder Kommune vurderer:

Tønder Kommune har fastlagt et BAT-emissionsniveau på 9.904 kg N/år ud fra bilag 3 til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Det fremgår af ansøgningen, at den samlede ammoniakemission fra husdyrbruget udgør 9.904 kg N/år.

BAT fastholdes ved, at der stilles vilkår om gulvsystemernes indretning og om fortsat overdækning af de eksisterende gyllebeholdere.

Tønder Kommune vurderer på den baggrund at BAT er overholdt.

10) Eventuelle grænseoverskridende virkninger

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – afsnit 3.10.

Tønder Kommune vurderer:

Tønder Kommune er enig i ansøgers vurdering om, at der ikke er grænseoverskridende virkninger.

C. OPLYSNINGER OM IE-HUSDYRBRUGET

Husdyrbruget er ikke et IE-husdyrbrug.

E. OPLYSNINGER M.V. TIL MILJØKONSEKVENSRAPPORT

Ved en ansøgning om godkendelse efter husdyrlovens § 16 a, skal ansøgningsmaterialet kunne udgøre en miljøkonsekvensrapport. Kommunen skal gennemgå og bruge rapporten. Tønder Kommune har gennemgået rapporten og har brugt oplysninger i den miljøtekniske beskrivelse og vurdering.

Ansøgers ikke tekniske resume af miljøkonsekvensrapporten fremgår af bilag 1 – afsnit 2.

ØVRIGE RELEVANTE OPLYSNINGER

Habitatvurdering

Nærmeste Natura 2000-område er Lindet Skov, Hønning Mose, Hønning Plantage og Lovrup Skov, der ligger ca. 1,1 km nordvest for husdyrbruget. Beregninger viser, at totaldepositionen fra husdyrbruget vil udgøre 0,3 kg N/ha/år i nærmeste punkt på området efter udvidelsen.

Vi vurderer, at det ansøgte projekt ikke kan få negativ virkning på Natura 2000 området, herunder de arter og naturtyper, som området er udpeget for at beskytte. Vi vurderer også, at det ansøgte projekt ikke i kumulation med andre projekter vil få negativ virkning på udpegningsgrundlaget for området som følge af ammoniak.

Tønder Kommune konkluderer, at det ikke er nødvendigt at foretage en miljøkonsekvensvurdering.

Bilag I arter

Husdyrbrugets anlæg ligger ikke i fuglebeskyttelsesområde. Nærmeste fuglebeskyttelsesområde er ligger ca. 1,2 km mod nordvest. Det vurderes, alene på grund af afstanden, at projektet ikke vil kunne påvirke bilag I-arter.

Bilag IV arter

Tønder Kommune vurderer, at projektet ikke vil have en negativ indflydelse på de forskellige bilag IV-arter, da der ikke ændres på vandhuller eller andre potentielle levesteder. Forsinkelsesbassinet som flyttes er tørlagt i tørre perioder, og vurderes således ikke at være et potentielt levested. Der fjernes ikke gamle bygninger og fældes ikke store træer, der kunne være levested for flagermus.

Det vurderes på den baggrund, at projektet ikke vil medføre, at yngle- og rasteområder for bilag IV arter beskadiges eller ødelægges.

VILKÅR

Når godkendelsen udnyttes skal vilkårene overholdes. Godkendelsen meddeles på følgende vilkår:

1. Det tilladte produktionsareal må maksimalt være som angivet i tabel 3. Staldsystem og dyretypen skal være som angivet i tabellen. placering fremgår af figur 2:

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
3b Goldkøer/kælvningskvier	2110	Naturlig ventilation	3 m	(#585669) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	912
				(#585667) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, linespil)	0	573
2 Forlængelse af kostald	2838	Naturlig ventilation	3 m	(#585672) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	247
				(#585671) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, linespil)	0	1598
1 Kostald	1480	Naturlig ventilation	3 m	(#625049) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	42
				(#585675) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	1046
3a Ungdyrstald 1	2174	Naturlig ventilation	3 m	(#585679) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	0
				(#585677) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	1109
4 Kostald 2023	3894	Naturlig ventilation	3 m	(#585692) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, linespil)	0	0
				(#585691) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajeafløb	0	0
4+8 Forlængelse af kostald 2024	4590	Naturlig ventilation	3 m	(#662461) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajeafløb	0	2696
				(#624180) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajeafløb	0	530
9 Hytter	480	Naturlig ventilation	3 m	(#625050) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	450
Opbevaringslagre						
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger		Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift						
GB 3000	Flydende				27,64 x 5	577
GB 5400	Flydende				35,68 x 5	1043
Ny GB 5000 m3	Flydende					1286
Mødding Ø	Fast					200
Mødding V	Fast					200

Tabel 3: Oversigt over stalde og dyr

Figur 2: Situationsplan

2. Projektet skal gennemføres som beskrevet i ansøgningsmaterialet og med de ændringer, der fremgår af miljøgodkendelsen.

Stalde og anlæg

3. Den nye forlængelse af kostalden skal placeres som angivet på situationsplanen i vilkår 1.
4. Det samlede produktionsareal i den nye forlængelse af kostalden må maksimalt udgøre 530 m². Den nye forlængelse af kostalden skal etableres med faste drænedede gulve med skraber og ajleafløb. Lysningsarealet til ajlefløb/gylleopsamling må maksimalt udgøre 5 % af gulvarealet. Gulve støbt på stedet skal være dimensioneret med et fald på minimum 1,5 % mod dræn.
5. Det ændrede staldafsnit i kostalden fra 2023 må maksimalt udgøre 2696 m². Staldafsnittet skal etableres med faste drænedede gulve med skraber og ajlefløb. Lysningsarealet til ajlefløb/gylleopsamling må maksimalt udgøre 5 % af gulvarealet. Gulve støbt på stedet skal være dimensioneret med et fald på minimum 1,5 % mod dræn.
6. De nye kalvehytter skal placeres som angivet på situationsplanen i vilkår 1.
7. Kalvehytterne skal opføres med dybstrøelse og med et produktionsareal der ikke overstiger 450 m².
8. Den nye gyllebeholder skal placeres som angivet på situationsplanen i vilkår 1, og med et gødningsareal der ikke overstiger 1286 m².
9. Den nye plansilo og forlængelse af eksisterende plansilo skal placeres som angivet på situationsplanen i vilkår 1. Siloerne skal opføres med den placering der fremgår af vilkår 1 og med et areal der ikke overstiger samlet 3075 m².

Gødningsopbevaring og -håndtering

10. Inden udpumpning af gylle fra staldene skal det sikres, at gyllebeholderne kan rumme den udpumpede mængde gylle.
11. Påfyldning af gyllevogne og evt. tømning af gylle i anden beholder, skal foregå under opsyn.
12. Hvis der forekommer spild af husdyrgødning skal det straks opsamles.

Landskabelige hensyn

13. Tilbygningen til kostalden skal opføres i afdæmpede farver og ikke reflekterende materialer, der svarer til farverne på de eksisterende bygninger.
14. Såfremt den nye gyllebeholder overdækkes skal teltdugen være lysegrå.

Ammoniak

15. I tilbygningen til kostalden fra 2023 med det faste drænedede gulv skal der foretages automatiske skrabninger af hele gangarealet, der sikrer at hele fladen bliver skrabet mindst tolv gange i døgnet. skraberne skal denne være forsynet med timer. Dette gælder ikke tværgangene, hvor der ikke er kædeskrabere.
16. I det ændrede staldafsnit i kostalden fra 2023 med det faste drænedede gulv skal der foretages automatiske skrabninger af hele gangarealet, der sikrer at hele fladen bliver skrabet mindst tolv gange i døgnet. skraberne skal denne være forsynet med timer. Dette gælder ikke tværgangene, hvor der ikke er kædeskrabere.
17. Det skal sikres at ajlefløbet til enhver tid kan aflede ajlen, så der ikke er pytter på de fast drænedede gulve.
18. De to eksisterende gyllebeholdere, som i dag er overdækket, skal vedblive med at være overdækket med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt.
19. Åbning af teltdugene må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.
20. Skader på teltoverdækningerne skal repareres inden for en uge efter skadens opståen. Såfremt en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der indgå aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen. Tilsynsmyndigheden skal straks underrettes herom.

Støj

21. Den eksterne støjbelastning fra husdyrbrugets bygningsparcel, herunder fra stalden og gyllebeholderen, må ikke overstige følgende værdier, målt på nærmeste naboejendom med tilhørende udendørs arealer i tilknytning til boligen:

	Kl.	Midlingstiden	dB(A)
Mandag-fredag	07-18	8 timer	55
Lørdag	07-14	7 timer	55
Lørdag	14-18	4 timer	45
Søn- og helligdage	07-18	8 timer	45
Alle dage	18-22	1 timer	45
Alle dage	22-07	0,5 timer	40
Spidsværdi	22-07	-	55

Tabel 4: Støjgrænser

De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lydniveauer i dB(A).

Markarbejde med traktorer og landbrugsmaskiner er ikke omfattet af ovennævnte støjgrænser. I forbindelse med høst og korntørring kan grænseværdien om aftenen og om natten forhøjes med 5 dB(A) i høstperioden, dog i højst 6 uger.

22. Målinger eller beregninger til kontrol af, at vilkår 21 er overholdt, skal udføres når tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Dog kan målingerne kun forlanges 1 gang årligt, såfremt målingerne viser, at støjgrænserne er overholdt.

Fluer og skadedyr

23. Der skal udføres en effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med gældende retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.
24. Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes fri for affald, gødning og foderrester.

Lys

25. Driften må ikke medføre væsentlige lysgener for omboende og omgivelserne.

Driftsforstyrrelser og uheld

26. Hvis der opbevares flydende gødning, flydende mineraler, flydende kemikalier eller lignende, skal det opbevares i beholdere, der er egnet, dvs. har en stabil udformning, og er lavet af et tæt og solidt materiale. Det område, hvor beholderne står, skal udformes, så den flydende væske tilbageholdes, hvis der sker uheld med beholderne.
27. Tagnedløbsbrønde der ligger inden for 25 m fra gyllebeholderne eller områder hvor der håndteres anden husdyrgødning, skal sikres, så der i forbindelse med uheld ikke kan afledes husdyrgødning til drænsystemet.

Kemikalier og pesticider

28. Kemikalier skal opbevares indendørs, hvor underlaget har fast bund og er uden afløb.

Olie og brændstof

29. Påfyldningspistol for olie skal være forsynet med automatisk lukkemekanisme.
30. Brændstoftanke skal stå på fast og tæt bund, så spild kan opsamles, og der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Egenkontrol og management

31. Alle egenkontroller skal samles i en driftsjournal.
32. Der skal føres driftsjournal over følgende aktiviteter:
- Forbrug af el, vand og brændstof
  - Service på mælkekøleanlæg.
  - Drift af og service på skrabere/robotskrabere. Enhver form for driftstop skal noteres i driftsjournalen men angivelse af varighed og årsag.
  - Skader og reparation af teltoverdækning på gyllebeholdere.

Oplysningerne skal gemmes i minimum 5 år.

Affald

33. Spildolie og andet flydende farligt affald skal opbevares indendørs i beholdere der er egnet, dvs. har en stabil udformning, og er lavet af et tæt og solidt materiale. Beholderne skal stå i en spildbakke, hævet på en rist. Spildbakken skal kunne indeholde volumen af den største beholder, der opbevares i spildbakken.
34. Fast farligt affald skal opbevares indendørs på fast og tæt bund.

Energiforbrug

35. Der skal foretages en årlig opgørelse af forbruget af el og brændstof.
36. Der skal skiftes til lavenergibelysning i stalde, foderlade og maskinhus, når de eksisterende lyskilder er udtjente.

Vandforbrug

37. Drikkevandssystemet skal vedligeholdes så vandspild minimeres.
38. Der skal foretages en årlig opgørelse af husdyrbrugets vandforbrug.

HØRINGER

Idehøring

Ansøgningen blev 7. november 2023 annonceret i 14 dage på <https://dma.mst.dk/>.

Høring af parter, naboer og andre berørte

Tønder Kommune vurderer, at de personer, som skal partshøres i sagen, er ansøger og ejer af nabomatriklen hvortil der søges dispensation for afstandskravet til naboskel fra gyllebeholderen. Derudover høres ejere/lejere af bebyggelse, der ligger inden for lugtkonsekvenszonen på 754 meter, samt de ejere/lejere af bebyggelse inden for byzone og Arrild Ferieby, som ligger inden for genekriteriet til byzone på 977 m. De har derfor modtaget et brev om projektet og fået mulighed for at sende bemærkninger ind.

Tønder Kommune har derudover vurderet, om der er naboer, der skal orienteres om sagen. Naboer i husdyrlovens forstand defineres som ejere af ejendomme, der matrikulært grænser op til den ejendom, hvorpå anlægget er beliggende. Naboer skal orienteres, med mindre kommunen skønner, at det, der er søgt om, har underordnet betydning for naboen. Det er kommunens opfattelse, at såfremt der på de tilstødende matrikler ikke er bebyggelse på både husdyrbrugets og naboens matrikel, så har det ansøgte som udgangspunkt underordnet betydning. Ud fra den betragtning er der ikke foretaget orientering af naboer.

Nabo- og partshøringen har ikke givet anledning til bemærkninger.

KLAGEVEJLEDNING

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Bemærk at klagenævnet 1. februar 2017 har skiftet navn, så der kan være flere steder, hvor det stadig står navngivet som Natur- og Miljøklagenævnet. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. som privatperson og 1.800 kr. som virksomhed eller organisation. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagen skal være modtaget senest mandag den 18. marts 2024.

Du kan vælge at få denne afgørelse prøvet ved domstolen. Retssagen skal være anlagt inden 6 måneder fra den dag, afgørelsen er meddelt. Hvis afgørelsen påklages, kan klagemyndigheden beslutte at ændre vilkårene i tilladelsen eller helt at ophæve tilladelsen. Hvis tilladelsen udnyttes inden klagefristens udløb – og inden en eventuel klage er afgjort af klagemyndigheden – sker udnyttelsen på virksomhedens ansvar.

BILAG

Bilag 1: Miljøkonsekvensrapport fra ansøger.